

2. KONFERENCE AKNÉ A OBLIČEJOVÉ DERMATÓZY

MUDr. David Stuchlík

za výbor Pracovní skupiny pro akné

Dermatol. praxi 2008; 2(5–6): 251–252

Již tradičně se první listopadový pátek se konala konference na téma akné a obličejové dermatózy. Akce, která začala v roce 2001 jako malé setkání v rodinném kruhu, pořádaná Českou akné iniciativou. V tomto roce byla organizovaná pod hlavičkou Pracovní skupiny pro akné ČDS ČLS JEP, z dětských střevců vyrostla a dospěla na bezmála kongresovou úroveň, o čem svědčí úctyhodný počet účastníků – 222, 12 přednášejících a podpora partnerů – o účast projevilo zájem 20 firem. V sudém roce se tradičně akce konala v Brně, tentokrát v kongresovém sále hotelu Holiday-Inn. O velkém zájmu svědčí i naplnění kapacity kongresu již 14 dnů před zahájením, u registrace se ohlásili téměř všichni přihlášení a pro kolegy, kteří přijeli bez předchozího přihlášení, bylo operativně nutné zajistit místa k sezení. Ke značné účasti přispělo na listopad relativně příznivé počasí, což se o předloňském roce nedalo říci – mnoho účastníků do Brna nedorazilo, neboť skončilo nedobrovolně v příkopě či v lepším případě na ucpané dálnici z důvodů první sněhové kalamity roku 2006. Ke značné pozornosti přispěli vybraní přednášející a široké spektrum zajímavých témat. Milá byla i početná účast kolegů ze Slovenska, kteří svou přítomností dodali punc mezinárodní akce.

Po úvodních slovech profesora Petra Arenbergera, předsedy České dermatologické společnosti, a docentky Jarmily Rulcové – předsedkyně pracovní skupiny pro akné, začal odborný program. Úvodní přednášku s názvem Obličejové dermatózy u dětí přednesla paní primářka Bučková. Posluchače seznámila s dermatózami jak běžnými, tak i méně častými a vzácnými. Celou přednášku provázela ilustrativní ikonografie, pozornost vzbudila část týkající se zejména vzácnějších dermatóz, ať se již jedná o kožní projevy systémových postižení, paraneoplastické enantémy a rovněž tumory dětského věku.

Ve vysoko nastaveném kurzu pokračoval profesor Arenberger, který s originalitou sobě vlastní přednesl sdělení na téma Lokální imunomodulátory v léčbě obličejových dermatóz. Taktéž cenné bylo sdělení týkající se vlastních zkušeností s off-label indikacemi s přehledným shrnutím účinnosti a bezpečnosti této terapie. Ukazuje se, že indikační spektrum lokálních imunomodulátorů by bylo vhodné rozšířit i na další běžné dermatózy, například se zánětlivou složkou.

Obrázek 1. Sál byl zcela zaplněn už od první přednášky

První blok sdělení zakončila zajímavou prezentací doktorka Nevoralová. Seznámila publikum s méně častými dermatózami, se kterými se můžeme setkat i v ambulanci praktického dermatologa. Opět dokonale zpracovaná ikonografie, která potěšila oka dermatologa, ale jistě rozšířila dermatologické obzory.

Po krátké přestávce a nezbytném občerstvení se slova ujala profesorka Hercogová s komplexním přehledem možností fototerapie u akné. Tyto metody se jeví jako možná alternativa dosavadních terapeutických postupů, dokonce v některých případech jako srovnatelně účinná se systémovou terapií retinoidy (fotodynamická terapie). Zajímavou novinkou je i kombinace fotodynamické terapie s použitím chemického peelingu. Primářka Zelenková přednesla jako vždy šarmantním způsobem své zkušenosti s novou léčebnou kosmetikou a představila nejnovější vědecké poznatky s kyselinou glycyrrhizínovou (GL), látkou známou z tradiční čínské medicíny, nyní již podloženou zkušenostmi z multicentrické randomizované studie, která proběhla v 11 centrech České a Slovenské republiky. Jedná se o lokální preparát, znatelně snižující tvorbu komedonů a zá-

nětlivých lézí, což se jeví jako vhodná kombinace se standardními léčebnými postupy. V pokračujícím, můžeme říci slovenském bloku, přednesla své sdělení primářka Rasochová. Téma – Roaccutane: mýty, chyby, realita. Dokázala, že i v tak dlouho známém a předepisovaném léku můžeme stále najít mnoho neznámých. Snažila se osvětlit a vyvrátit některé mýty až nepravdivosti pojící se s tímto preparátem. Nelze než nesouhlasit se závěrem přednášky, a to že lépe nasadit isotretinoin raději dříve než později.

Paní asistentka Benáková nás na základě zevrubné a velmi komplexně zpracované práce seznámila s tím, jakou roli hraje dieta u akné. Téma častých dotazů v ambulanci podložila pomocí strohých, ale o to více přesvědčivých faktů. Velmi zajímavé byla zdůvodněna možná role sacharidů v etiopatogenezi akné – hyperinzulinémie vedoucí k subklinické inzulinorezistenci, následně ovlivňující celou řadu endokrinních dějů, včetně možného vzestupu androgenů. Zajímavá myšlenka byla citována z americké odborné literatury, kde se zvažuje vyloučení mléka a mléčných výrobků ze stravy pacientů s akné pro možnost zvýšeného obsahu androgenně působících hormonů. Dieta má určitou důležitost, nelze

ale její roli u pacientů s akné přeceňovat a vliv je velmi individuální.

Docentka Rulcová pomocí dokonale animované prezentace přednesla přesvědčivou formou statistická fakta na téma Jak jsme léčili akné v roce 2007. Překvapivě na prvním místě v preskripci zůstávají lokální antibiotika (45 %), naproti tomu základní terapeutické prostředky – retinoidy zůstávají na posledních místech (8 %), což by mělo vést k zamyšlení nad našimi preskripčními zvyky.

Po velmi nabitém dopoledním programu následovala pauza na oběd a návštěva firemních stánků, které byly umístěny v samostatném sále. Odpolední blok přednášek byl připraven ze satelitních sympozií hlavních partnerů. Jako první se ujala slova doktorka Nevoralová, která s obvyklým elánem předvedla možnosti minimalizace nežádoucích účinků perorálního izotretinoinu na kůži přípravky Effaclar H. Jak jsme u kolegyně zvyklí, přednáška byla ilustrována

velkým množstvím kazuistik zprvu nešťastných, posléze nadmíru spokojených pacientů. Během přednášky doktorky Trojanové se přítomní seznámili s možnostmi nových přípravků s obsahem vázané kyseliny glykolové, jejichž největší předností se jeví snížená iritační schopnost a lepší tolerabilita při srovnatelné účinnosti.

Další přednášející – paní primářka Machovcová přednesla výsledky ze sledování používání izotretinoinu k perorálnímu použití v dermatologické praxi. Ohromující byl počet dermatologů zúčastněných ve studii – téměř 1 500 ze 22 zemí – a široký záběr sledovaných veličin. Doktorka Příkrylová ukázala možnosti přístrojové diagnostiky pleti, včetně vlastních zkušeností z poradny pro léčení akné. Pomyslnou třešničku na dortu představovalo vystoupení docenta Unzeitiga, který poutavě ukázal pohled gynekologa na možnosti hormonální antikoncepce v léčbě akné. Jen minimálně prořídle řady poslucha-

čů ocenily tuto závěrečnou, interdisciplinární, pro přítomné dermatology velmi přínosnou přednášku.

Druhá konference na téma akné a obličejové dermatózy přinesla mnoho nových poznatků a zcela jistě ještě nevyčerpala své možnosti, o čemž svědčí stále stoupající počet účastníků a narůstající zájem partnerských firem. I podle odezvy v anketních lístcích 90 % posluchačů hodnotilo akci jako přínosnou, 10 % vyjádřilo průměrnou spokojenost. Již dnes se těšíme na další ročník, který se bude konat v Praze jako satelitní sympozium V. kongresu českých a slovenských dermatovenerologů společně se sympoziem ke 120. výročí založení Německé dermatologické společnosti dne 5. 11. 2009.

MUDr. David Stuchlík

Kožní oddělení Krajské nemocnice Pardubice
Kyjevská 44, 532 03 Pardubice
e-mail: david.stuchlik@nemocnice-pardubice.cz